

*Саха Республикатын «Уус – Алдан улууһа» Муниципальной оройуон
«Хомустаах сүрүн уопсай үөрэхтээһин оскуолата»
муниципальной казеннай уопсай үөрэхтээһин тэрилтэтэ*

Дьэрэкээн оҕолор

*Толордо : Алын сүһүөх учуутала
Бечеканова Мария
Иннокентьевна*

*Сивцев
Дмитрий
Кононович-
Суорун
Омоллон
1906-2005*

Дмитрий Кононович Сивцев - Суорун Омоллоон

норуодунай суруйааччы, РСФСР, САССР искусствоты үтүөлээх үлэһитэ, П.А.Ойуунускай уонна А.Е.Кулаковскай аатынан Государственной бириэмийэлэр лауреаттара, С.Бочуоттаах олохтооҕо, Социалистической Үлэ Геройа. Суорун Омоллоон саха литературатыгар элбэх кылаатты киллэрсэбит, саха остуоруйаларын, фольклорун оҕолорго тиэрдээччи, бэртээхэй учебниктары айан, ыччатты иитиһээччи киһи быһыытынан билэбит. Кини олоҕу устата үүнэр көлүөнэҕэ ураты болҕомтотун уурбута. Уосур уран айымньылары Саха нуруотугар киэн билиини уонна дириг тапталы ылар. Оҕолорго анаан суруйбу кэпсээннэрин, остуоруйаларын оҕо эрэ барыты интириэһиргээн ааҕар, кэпсээн гынан кэпсиир.

Айымньылары

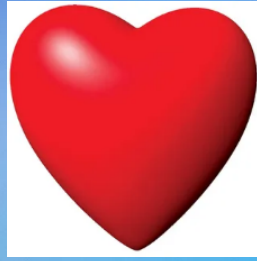
Суолтата	Айымньы аата	Өс хоһооно
Доҕордоһуу	Доҕоттор.	Ким доҕордоох ол дьоллоох.
Майгы - сигилии	Бирээнник буулаһа хайдах үүммүтэ.	Ким үлэлиир, ол аһыыр.
Майгы - сигилии	Уоруйах кутуйах.	Иңсэтигэр иэдэйбит, акаарытыгар алдыаммыт.
Майгы - сигилии	Эһэ, бөрө уонна саһыл.	Сутуругар сокуоннаах, ытыһыгар ыйаахтаах.
Майгы - сигилии	Сымыйалыан – бэйэбэр куһаҕаны оностуон.	Эрдэ турбут чыычаах тумсун соттор, хойут турбут чыычаах хараҕын хастар.
Өй - санаа	Муммут уолаттар	Сатабыллаах саһыл саҕалаах.
	Күөрэгэй уйата	

Ребуһу таайан остуоруйа аатын таһаар

’’’

’’

’

~~М-К~~

~~Ч-Н~~ ’’

Тылбытын байытабыт

Тарбыях - ынах сүөһү оҕото маңнайгы сайыныгар

Аан холуодата – ааңна халқан, түннүккэ араама олороруга,
аналлаах түүрт маһы түүрт муннуктуу холбоон
оңорбут модьу туттарыы

Холумтан – саха оһоқун иннигэр уот отторго, ас буһарарга анаан буорунан симэн оңоһуллубут үрдэтии

Сордоң балык

Дүңүр – урут ойуун кыыларыгар охсон тыаһатар аңа
эрэ өттүнэн тирии бүрүөлээх барабаан курдук тэрил

Күрбэ таас – киһи сутуругунааҕар улахан
кылааккайдаммыт таас

**Кинигэбит 100 сирэйн арыябын.
Остуоруйаны ааҕабыт.**

Остуоруйаны төһө өйдөөтүн?

1. Дьэрэкээн оҕолор остуоруйаны ким суруйбутуй?
2. Алаа Мо5ус хайдах эбитий?
3. Алаа Мо5ус оҕолорго аны хас хонугунан кэлиэх буолла?
4. Аан холуодатыгар тугу куттулар?
5. Холумтанна тугу көмтүлэр?
6. Уһааттаах ууга тугу ыыттылар?
7. Орон тэллэ5ин анныгар тугу саайдылар?
8. Бэйэлэрэ ханна састылар?
9. Алаа Мо5ус хайдах буолбутун туһунан кэпсээ.

Дьийэ5э үлэ: Остуоруйа түмүгүн салбаан суруй?